

Rapport nr.: 2005-052	ISSN 0800-3416	Gradering: Åpen
Tittel: E18 Grimstad - Kristiansand. Geologisk kartlegging 2005.		
Forfatter: Einar Tveten & Lars Petter Nilsson		Oppdragsgiver: Statens Vegvesen Region Sør
Fylke: Aust-Agder		Kommune: Lillesand
Kartblad (M=1:250.000) Arendal		Kartbladnr. og -navn (M=1:50.000) 1511 I Lillesand, 1511 II Høvåg
Forekomstens navn og koordinater:		Sidetall: Pris: Kartbilag: 17 (Digitale)
Feltarbeid utført: 18. - 26. mai 2005	Rapportdato: 20. august 2005	Prosjektnr.: 309400
Ansvarlig:		
Sammendrag: <p>På oppdrag fra Vegvesenet Sør har Norges geologiske undersøkelse (NGU) utført geologisk kartlegging langs ny E18-trase fra Grimstad til Kristiansand. En sulfid-/sulfatførende gneis i området fører til forsuring av vann når denne blir eksponert for luft og vann. NGUs oppgave var å sammenstille eksisterende data til et dynamisk dataformat, foreta supplerende kartlegging, videreutvikle feltkriterier for bedre å kunne lokalisere og avgrense potensielt forsurende bergarter, og utvikle et praktisk kartverk for arbeidet med å redusere sur avrenning.</p> <p>Rapporten beskriver bergartene i området og kartleggingen er sammenstilt i 10 digitale geologiske kart i målestokk 1:2000, A0-format, samt filer i pdf-format på vedlagt CD. Hver lokalitet er detaljbeskrevet og det foreligger digitale bilder fra mange lokaliteter. Bildene ligger på en egen CD sammen med rapportteksten som doc-fil, slik at bildene er hyperlinket til teksten (Z:\). Det foreslås mindre justeringer med hensyn på inndeling i faregrader.</p>		
Emneord: Bergrunnsgeologi	Gneis	
Sulfid	Sulfat	Forurensing
		Fagrappo

INNHOLD

1.	INNLEDNING	4
1.1	Oppdragets målsetting.....	4
2.	GEOLOGISKE KART OVER VEITRASÉEN GRIMSTAD – KRISTIANSAND.....	4
3.	OPPSUMMERING AV HOVEDRESULTATER FRA ARBEIDET	6
4.	KONKLUSJONER	9
5.	OPPFØLGING OG ANBEFALINGER.....	11
6.	REFERANSER	12

TEKSTBILAG: Detaljbeskrivelse av oppsøkte lokaliteter.

KARTBILAG (digitale kart i pdf-format):

Oversiktskart, M 1: 60 000, Lokalitetskart (*KEYlok.pdf*)
Oversiktskart, M 1: 60 000, Gologiske kart (*Keymap.pdf*)

Lokalitetskart område A: Kleivsmyr – Kverndalen (*AA.pdf*).
Lokalitetskart område B: Kjerlingland (*BB.pdf*).
Lokalitetskart område C: Glamsland – Skifjell (*CC.pdf*).
Lokalitetskart område D: Kviksvannet (*DD.pdf*).
Lokalitetskart område E: Kaldvelfjorden (*EE.pdf*).

Geologisk kart område 1: Gitmark – Bytingsmyra (*1_Bytingsmyra.pdf*).
Geologisk kart område 2: Kaldvell - Helldal (*2_Kaldvell.pdf*).
Geologisk kart område 3: Kleivsmyr – Kverndalen (*3_Kverndalen.pdf*).
Geologisk kart område 4: Norton - Skifjell (*4_Norton.pdf*).
Geologisk kart område 5: Glamsland (*5_Glamsland.pdf*).
Geologisk kart område 6: Kjerlingland med avkjøring Lillesand (*6_Kjerlingland.pdf*).
Geologisk kart område 7: Sørøst Gladstadvannet (*7_Gladstadvannet.pdf*).
Geologisk kart område 8: Steindalen - Hommerkleiv (*8_Steindalen.pdf*).
Geologisk kart område 9: Langebekken - Badstufjell (*9_Langebekken.pdf*).
Geologisk kart område 10: Kviksvatnet - Studevatnet (*10_Studevatnet.pdf*).

1. INNLEDNING

På oppdrag fra Vegvesenet Sør har Norges geologiske undersøkelse (NGU) utført geologisk kartlegging langs ny E18-trase fra Grimstad til Kristiansand. En sulfid-/sulfatførende gneis i området fører til forsuring av vann når denne blir eksponert for luft og vann. NGU har tidligere utført geologisk kartlegging i området (Padget & Breivik 1986, Bjerkgård & Nordgulen 2002). Forurensingssituasjonen er tidligere studert av Institutt For Energiteknikk (IFE 202) og av Norsk Institutt for VannAnalyser (NIVA 2002).

Feltarbeid er utført i perioden 18. til 26. mai av geologene Einar Tveten og Lars Petter Nilsson. Foreliggende rapport er sendt Vegdirektoratets geolog Per Hagelia for kontroll før endelig utgivelse.

1.1 Oppdragets målsetting

Første del av oppdraget skulle omfatte overføring av tidligere kartlegging fra et grafisk dataformat til et dynamisk dataformat slik at fremtidig arbeid lettere kunne utnyttes i et GIS-miljø og integreres og oppdateres med andre data i systemer som ArcGis og AutoCad.

Videre skulle NGU utføre feltbefaring for å supplere tidligere kartlegging i kritiske områder. Til sammen 20 feltdager ble avsatt til dette.

Under feltarbeidet skulle NGU forsøke å videreutvikle et sett av fletkriterier for å lokalisere steder med potensielt forsurende bergarter. Starten på feltarbeidet ble derfor planlagt som felles ekskursjoner med geologer fra Vegvesenet.

Et ønsket resultat var å oppnå en inndeling av de potensielt forsurende bergartene med det formål å utvikle et mest mulig praktisk kart for arbeidet med å tilpasse ulike tiltak for å redusere sur avrenning.

2. GEOLOGISKE KART OVER VEITRASEÉN GRIMSTAD – KRISTIANSAND

Eksisterende geologiske kart var utarbeidet av geologer i Vegdirektoratet i samarbeid med Geokart AS (Statens vegvesen 2003 b – d). Disse forelå som pdf-filer, og det var ønske om å overføre disse kartene til et format som kunne brukes i et dynamisk GIS miljø, fortrinnsvis ArcGis 9. I mangel av gode automatiske rutiner for vektorisering, ble pdf-filene georeferert og alle geologiske grenser og sprekksoner manuelt digitalisert i ArcGis9 og lagt i shape-linjefiler. Noen oppdateringer fra feltarbeidet i denne rapporten ble også digitalisert. Strøkretningen for tidligere strøk/fall tegn ble målt ut på skjerm med en nøyaktighet på ca. $\pm 3^\circ$ og lagt i shape-punktfiler sammen med fallverdien.

Nye kart ble satt sammen av shape-filene nevnt over og Access mdb-filer med nye data fra dette feltarbeidet og shape-filer med geometrien fra den planlagte veikonstruksjonen slik det ble levert fra Vegkontoret i Arendal. Kartene leveres som pdf filer på vedlagt CD, mens datagrunnlaget overføres som lyr- og shape-filer til Statens Vegvesen i Arendal. De ti kartene er fra nord til sør:

Filnavn	Pelnr. fra	Pelnr. til	Pelnr. fra	Pelnr. til	Pelnr. fra	Pelnr. til
1_Bytingsmyra	1800	3500				
2_Kaldvell	3400	5600	0	650		
3_Kverndalen			0	2550		
4_Norton			2600	4850		
5_Glamsland			4850	6800		
6_Kjerlinglandheia			6800	7350	0	3200
7_Gladstadvannet					3200	700
8_Steindalen					2400	5250
9_Langebekken					5250	7450
10_Studevannet					7450	9300+200m

Ankomstdagen 18. mai tok vi først på egenhånd en ekskursjon til bruddområdet på Gaupmyr industriområde ca. 2 km NØ for sentrum av Lillesand for å gjøre oss bedre kjent med bergartene der. Området regnes som det mest problemfylte av alle delområdene og ble i tiden etter utsprengning årsak til sur avrenning og fiskedød i Langedalsvatnet nedstrøms det aktuelle området. Området berøres ikke direkte av den nye veitraseen, men bergartene i Gaupmyrbruddet stryker videre mot NØ med spiss vinkel inn i traseen. Mot SV stryker problemb ergartene ned mot Tingsaker Camping og et lite stykke vestover derfra. Vi gjenkjente blant annet typisk gulbrun-rustne problemb ergarter i en nylig utsprengt boligtomt et lite stykke øst for bykjernen i Lillesand (like vest for bruva ved campingplassen).

Senere samme dag og dagen etter ble noen av de mest lærerike lokalitetene nord for Lillesand by befart sammen med geolog Per Hagelia fra Vegdirektoratet. NGUs geologer fikk demonstrert de feltkriteriene som har blitt benyttet under tidligere kartlegging. Under ekskursjonen ble det klart at utfordringen lå i å skille områder med middels og lav forsuringe effekt.

3. OPPSUMMERING AV HOVEDRESULTATER FRA ARBEIDET

De ulike bergarter langs den nye motorveitraseen og deres hyppighet er beskrevet i avsnittene nedenfor. For øvrig vises til de detaljerte lokalitetsbeskrivelsene og vedlagte lokalitetskart.

Kwarts-feltspat-biotittgneis

Den bergarten vi har observert mest av langs hele den strekningen vi undersøkte fra Kaldvellheia i NØ til Kvikkvatnet i SV er en finkornet, båndet, jevnkornet og granoblastisk kvarts-feltspat-biotittgneis. Den kan lett tolkes som en paragneis med forskjellige typer sandstein som utgangspunkt. Av og til finnes en mørkere bergart med et høyere kvartsinnhold. Ifølge Peter Padgets kartlegging av Lillesand og Høvåg-bladene (Padget 1994 a, b) tilhører disse bergartene Agderkomplekset og tolkes som paragneiser (dannet på jordens overflate og senere omdannet i jordskorpen). Den granoblastiske teksturen er av metamorf opprinnelse og indikerer rekrystallisering etter, eller i sluttfasen av en tidligere deformasjon. Den kjennetegnes under mikroskopet ved et nettverk av nesten plane korngrenser som møtes i trippelpunkter der korngrensene danner tilnærmet 120° med hverandre. Slike korngrenser gir lett smuldrene bergarter når vann trenger inn langs korngrensene og avsetter svake mineralhinner.

Forholdet mellom felsiske (lyse) og mafiske (mørke) mineraler i paragneisen veksler noe fra lokalitet til lokalitet, men i all hovedsak ser vi at innholdet av felsiske mineraler (kvarts og feltspat) er høyere enn innholdet av biotitt (mørk glimmer). Mengdeforholdene mellom disse mineralene veksler lagvis, slik at bergarten får et båndet utseende i skala fra under 1 cm og oppover. Dette er trolig en variasjon som er dannet under deformasjon der bergartskomponenter med forskjellig sammensetning er presset til parallelle plater under plastisk "utvalsing" i amfibolittfacies metamorfosegrad ($550 - 750^\circ\text{C}$ og trykk tilsvarende 15 – 36 km jordskorpedyp). Trolig har senere deformasjon ført til dannelse av sprekkesoner og skiffrige soner, de siste mer eller mindre langs den tidligere båndingen. Introduksjon av fluider og løsninger i denne siste deformasjonsfasen kan være årsaken til dannelsen av de forsurende mineralene.

Som regel viser paragneisen ved slag en frisk bruddflate, uavhengig av biotittinnholdet. Stedvis desintegrerer den og gir da et dumpt, dødt slag med hammeren. Paragneisen forvitrer eller smuldrer opp etter korngrensene og etterlater en markert sandaktig overflate. Denne forvitringen kan iakttas både på tilsynelatende frisk (lys grålig) og på tydelig forvitret (brunlig) overflate. Forvitningshudens, som i all hovedsak antas å skyldes en ren biotittforvitring i en granoblastisk tekstur, er vanligvis rundt 1 cm tykk, av og til litt mindre og av og til mer. Ofte opptrer det to karakteristiske brune forvitlingslag med et tynt mellomliggende og tilsynelatende helt friskt og uforvitret lag. Under den tynne forvitningshudens etterlater bergarten et friskt inntrykk med en jevn lysegrå farge selv om den mange steder altså likevel kan virke sandig og lettsmuldrrende, noe som indikerer generelt

svake kornbindinger i bergarten og dermed større mottakelighet for infiltrerende løsninger fra overflaten, grunnvann eller løsninger av vulkansk opprinnelse. Så langt vi observerte i felt, er denne bergarten hovedbergarten langs den planlagte veitraseen.

Vi var spesielt på utkikk etter finfordelte sulfider i denne bergarten, men det vi observerte var jevnt over meget sparsomt og på ingen måte nok til å bidra signifikant til den rustbrune forvitringsskorpen.

Omvandlingssoner i paragneisen (forvitret jarositt, jernhydroksid og serisitholdig gneis)

Av og til opptrer det omvandlingssoner i paragneisen. Disse gir seg til kjenne som soner hvor gneisen er dypt forvitret, lettstmuldrende, har en blek gulgrønn til brunlig farge og en karakteristisk vekst av lys glimmer (serisitt?) på stikk eller som "glimmerbøker". Stedvis er bergarten grovkornet i forhold til den opprinnelige paragneisen, og det er ikke klart om det er en omvandling av vanlig paragneis, eller en selektiv omvandling av en opprinnelig mer grovkornet bergart som utgjør en mindre utbredt undertype innen området med den båndete gneisen. Et annet karakteristisk trekk er opptreden av pyritt (svovelkis) eller pseudomorfoser etter pyritt. Dette er problemområder når det gjelder sur avrenning, og "typeområdet" for slike omvandlingsbergarter er Gaupmyrbruddet i SV-kant av industriområdet på Gaupmyr NØ for Lillesand by (Lokalitet nr. 44). Her har problemsonen stor mektighet (flere titalls meter eller mer) og problemburgartene stikker dypt (> 10 m). Sonen gjennom Gaupmyrbruddet tilhører de verste, dvs. de største og mest problemfylte, av de kjente sonene, og selve Gaupmyrbruddet er vel den enkeltlokalitet som har forårsaket stort problemer ved sur avrenning (fiskedød, etc.) på grunn av eksponering av bergarten etter utsprengning. Hvor sterkt omvandlet bergarten kan bli innenfor denne sonen har vi et godt eksempel på i ytterkant av rundkjøringen nedenfor slakteriet på Gaupmyr (lok. 149). Her ser vi i kanten av den lave veiskjæringen at gneisen til dels har dekomponert *in situ* helt til en blek gulgrønn jord med rester av ennå ikke totalt omvandlet bergart innimellom.

Gaupmyrsonen strekker seg muligens helt fra området ved Kaldvella mot SV gjennom industriområdet på Gaupmyr og videre ned mot sjøen ved Tingsaker. Denne sonen skjærer i så fall derfor veitraseen med en ganske spiss vinkel. Vi har ikke fulgt sonen kontinuerlig langs denne strekningen, men kun studert enkeltlokaliteter. Det er en del blotninger av omvandlingssoner i Kaldvellaområdet, men de er langt fra så mektige som i Gaupmyrområdet. Vi har f. eks. gått langs det godt blottede terrenget langs den gamle tømmerrenna, men heller ikke her er det tykke soner med sterkt omvandlede bergarter. Her og der ser vi tynne soner med sterkt omvandling, blant annet i den utsprengte kanalen til tømmerrenna. Stein fra denne kanalen er blitt brukt som fundament til renna på oversiden, og enkelte av disse fundamentblokkene er i dag, mer enn hundre år etter at de ble skutt ut, meget sterkt sandig forvitret. Det er svært lite sannsynlig at de som bygde denne tømmerrenna valgte ut synlig dårlig stein til fundamentene. Den utsukte steinen må derfor ha vitret og dekomponert sterkt i løpet av disse mer enn hundre årene den har fått stå eksponert for vær og

vind. Det har nok derfor ikke vært klart for arbeiderne som lagde fundamentene til tømmerrenna hva som ville være god og hva som ville være dårlig fundamentstein på sikt.

Utenom Kaldvell-Gaupmyr-Tingsaker sonen støtte vi på omvandlingssoner av liknende type her og der både langs den nye veitraseen og langs eksisterende E 18 ved Kjerlingland, men ikke i noen kartleggbare strukturer som vi kunne registrere. Disse rustsonene er mye smalere og av langt mer lokal karakter enn Gaupmyrsonen. I disse sonene er bergarten som oftest totalt gjennomrustet i håndstykke enten vi slår håndstykket i terrenget eller i veiskjæring. Slike soner representerer volummessig en meget liten del av traseen. Sonene kan være fra noen dm til noen meter mektige, unntaksvis noe mer slik som ved tunnelpåhugget ca. 1 km NØ for Kviksvatnet. En del av disse sonene fører ikke pyritt eller pseudomorfoser etter pyritt, og noen fører heller ikke den karakteristiske lyse, flakige og grovkristallinske glimmeren. Det kan altså være dypforvitring med betydelig rustdannelse tilstede selv om vi ikke har denne karakteristiske lyse glimmeren tilstede. Den lyse glimmeren kan representere et lenger framskredet stadium der plagioklasen i gneisen er helt eller delvis serisittisert. Jordsmonnet i morenjord som ligger direkte på slike omvandlingssoner er ofte meget sterkt rødfarget med en karakteristisk mursteinsrød farge når den er tørr (i våt tilstand blir mye av jorda rødlig uansett). Rødjorda er imidlertid ingen helt sikker indikator på omvandlingssoner i bergarten under, vi har observert lokaliteter med tørr rødjord selv om det opptrer helt frisk bergart under, f. eks. der det kommer en liten bekk ut i nordøstenden av grustaket på veien opp til Glamsland (dvs. grustaket der den planlagte motorveien skal krysse, lok. 84). Denne rødjorda kan være flyttet fra ovenforliggende områder som er overdekket..

Til slutt må det skytes inn at på hjemturen med bil til Gardermoen observerte vi langs E 18 gjennom Bamble flere steder hvor veiskjæringene viste samme slags omvandlingssoner, jarosittfarger og nedbrytning svært lik det vi så i Lillesandområdet. Vi observerte dette bl. a. langs motorveien forbi Arendal og senere lengre nord langs E18 så langt som litt vest for Langesund.

Granittpegmatitter

Granittpegmatitter opptrer som linser konforme med båndingen (og foliasjonen) i paragneisen der båndingen svøper rundt eller som tynne slirer som opptrer som en del av gneisen. Linsene varierte i størrelse fra noen ti-meter til noen hundre-meter, og vi registrerte og kartla et antall store linser som tidligere ikke var kommet med på kartene. Linsene står så godt som alltid opp som små eller litt større koller og knauser i terrenget. Da foliasjonen er skråstilt, danner de typiske erosjonsresistente lokk eller "kaker" over gneisene på hengsiden. Pegmatittene er derfor tydelig noe overrepresentert i areal på kartet i forhold til det volum de representerer. Tettheten av pegmatitter varierer, og størst er den i Glamsandområdet hvor pegmatittene i lang tid har vært gjenstand for drift på kvarts og feltspat. Ved bygging av motorveien gjennom Glamsandområdet kunne muligens noe av denne pegmatittmassen anvendes av mineralbedriften.

Amfibolitter

Amfibolitter opptrer hyppig som konkordante lag og linser eller mer romlig udefinerte drag i paragneisene. Hva disse lag og linser egentlig representerer er ikke alltid like klart i felt. Noen steder kan de ligne på mafiske lagerganger, mens de andre steder gir inntrykk av opprinnelige lag rike på mafiske mineraler. Arealet av amfibolittene kan være mindre enn arealet av pegmatitter, men amfibolittene er ikke selektivt blottet slik som pegmatittene og vil lett bli underrepresentert på kartet. Amfibolittdrag danner unntakskvis svake høydedrag i terrenget.

Jarosittdannelsen i forhold til preeksisterende sulfider i gneisen

Jarositt ("guljernmalm") har ifølge Klockmann (1978, s. 602) kjemisk sammensetning $KFe_3[(OH)_6|(SO_4)_2]$. Innholdet av svovel i mineralet skulle etter dette være ca. 13 vekt-%. Til sammenligning har svovelkis 53,4 % S og magnetkis ca. 36 % S. Jarositten opptrer generelt sammen med eller som belegg på jernhydroksider som limonitt, etc. Det vil være av stor interesse å få flere tall for bulkinnholdet av svovel, eller jarositt, både i selve omvandlingssonene og i umiddelbart tilstøtende sideberg til disse. Fem prøver fra Gaupmyr er analysert og har 0,6 – 1,3 % total svovel (NGU 2002). Det synes generelt å være alt for lite sulfider tilstede i paragneisen, kanskje 10 – 100 ppm i gjennomsnitt(?), og kanskje litt mer i amfibolitten(?), til at disse sulfidene skal kunne ha vært kilden til jarosittdannelsen. Frisk, uomvandlet gneis som støter direkte til omvandlingssonene har også friske sulfider som spormineral. Det er ikke noe som tyder på at sidefjellsgneisen lekker svovel fra sulfidene selv i umiddelbar kontakt til omvandlingssonene. Det er derfor vanskelig å tenke seg at de meget sparsomme mengdene med sulfider som måtte ha vært i selve omvandlingssonene skal ha bidratt til all jarositten i sonene. Det synes heller som om jarositten er dannet ved tilførsel av svovel som har ledet de løsningene som har vært med på å danne omvandlingssonene. I og med at dette ser ut til å være et storregionalt trekk som vi ser flere steder i Bamble kan dannelsen av omvandlingssonene kanskje ha med dannelsen av Skagerak-riften (fortsettelsen av Oslo-riften) å gjøre (jfr. Per Hagelia). Isotopstudier av svovel og bly vil kunne gi indikasjoner på opprinnelsen til svovelholdige mineraler. Slike analyser har hittil indikert at forsuringa kommer fra jarositt og ikke fra sulfider i bergarten (Statens vegvesen 2003a).

4. KONKLUSJONER

1. Det synes generelt å være alt for lite sulfider tilstede i den båndete paragneisen til at disse sulfidene skal kunne ha vært kilden til jarosittdannelsen. Tilstøtende sideberg til jarosittholdige soner har ingen "utlutede" soner som tyder på metasomatisk transport av svovel til de jarosittholdige sonene. Tvert om er det eksempler på rust som stikker inn langs enkelte sjikt langs foliasjonen i paragneisen fra jarosittholdige soner eller

sprekker. Friske kiskorn opptrer sparsomt, men jevnt fordelt i uforstyrret paragneis nær jarosittsoner, noe som viser fravær av svoveltransport til disse tvers på bånding/foliasjon.

2. En inndeling i tre "faregrader" som baseres på en kombinasjon av mektighet, hyppighet (frekvens) og intensitet av hydrotermalomvandlet/påvirket, rustfarget gneis, synes vel begrunnet slik den er definert i rapportene fra Vegdirektoratet. (Statens vegvesen, teknologiavd. 2003). Vi vil likevel justere formuleringen av disse gradene noe:

Grad 1: Som grad 2, men bergarten har i tillegg iøynefallende porfyroblaster av en relativt grovkornet (2-5 mm, unntaksvis noe større) lys glimmer. Rusten forvitring synes videre å være mer omfattende, og frisk pyritt forekommer i pegmatittiske linser og anløpet på enkelte sprekkeplan. (typelokalitet nr. 44, Gaupmyr).

Grad 2: Noen lag har jarosittfarger og/eller rustfarging som følger kjemisk og mekanisk opplosning av bergarten til et sandig forvitningsprodukt (typelokalitet nr. 149 Gaupmyr). Det fins alle overganger mellom grad 2 og grad 3.

Grad3: Jarositt og/eller sulfider er ikke synlig, men det er utviklet en mer eller mindre tydelig rusten forvitningshud som varierer i tykkelse fra <1 – 5 cm. Denne rusthuden eller rustskorpen tolker vi i all hovedsak som en biotittforvitring, og den opptrer praktisk talt over alt hvor vi har denne paragneisen.

I rapport I-279A er de rustne gneisene delt i tre på en liknende måte, men vår befaring gir ikke grunnlag for å trekke noen skarp grense mellom grad 2 og grad 3; de to gneissypene som er minst forvitret.

Det ser ut som grad 1 og 2 opptrer i meget beskjedne mengder innen en sterkt dominerende mengde grad 3 slik som gradene er definert ovenfor. Oppdateringen av kartet har blitt gjort ved å føye til noen få tynne soner med "Muskovittførende..." inne i felt med "Båndet gneis med sporadisk kraftig rustforvitring". Vi har ikke, vesentlig på grunn av blotningsgraden, tett nok med observasjonspunkter som grunnlag for en eventuell innbyrdes justering av arealet mellom de tre fareinndelingskategoriene på Vegdirektoratets foreliggende kart.

3. Den båndete, granoblastiske, ekvigranulære paragneisen med 1-5 cm rustfarging under en grå eller rusten overflate (grad 3) er den arealmessig dominerende bergart i hele det undersøkte området. Grad 1 og grad 2 forekommer som stratabundne soner innenfor områder med grad 3, oftest så tynne soner at de ikke kan kartlegges (følges) med den begrensede blotningsgraden. Grad 1 og grad 2f innes også relatert til diskordante sprekkesoner, se 6 nedenfor.
4. I området mellom Barbros slott og Kverndalen prøvde vi å verifisere en kartlagt grense mellom to rustne gneistyper (Oppdrag I-279A, rapport nr. 3, kart 15) uten helt å lykkes med dette. Her er det angitt "gneis der jarositt kan forekomme" og "gneis med hyppig jarositt", men sulfider og jarositt varierer på samme måte innen disse to områdene så langt vi kunne bedømme i løpet av to turer inn i området. Vi kan, med referanse til pkt. 2 ovenfor, imidlertid ikke overprøve kartleggingen i området, og de tidligere grensene beholdes derfor på kartene.

5. Lokalt er det observert flere steder med høyt jarosittinnhold i og omkring konkordante skifrigne soner som har samme kinematikk (skjærbevegelse) over flere kilometer lateralt og fra strata til strata, men som kan være utviklet i en annen og senere deformasjonshendelse enn den som førte til båndingen i gneisen (eksempel: lok. 149 og 120).
6. Rustfarget gneis grad 1 er også observert i forbindelse med sprekkesoner med retninger NV-SØ og N-S, diskordant til foliasjon / bånding (Eksempel lokalitet 62). Dette kan indikere at svovel er introdusert i et nettverk av diskordante sprekkesoner og tynne konkordante sjikt i foliasjonen som har vært mer åpne for volatiler med svovel.
7. De fleste lokaliteter observert langs traseen har vært naturlige blotninger som sjeldent eksponerer sprekkeplan. Såkalt "sprekkesulfid" kan derfor være underrepresentert i denne undersøkelsen.

5. OPPFØLGING OG ANBEFALINGER

Vi ser ikke grunn til å gjøre mer ordinært feltarbeid i målestokk 1:2000 med sikte på mer detaljert underinndeling av bergartene. Grunnen til det er at variasjonene av "faregrader" er for hyppige i forhold til blotningsgraden.

Hvis det skal gjøres mer feltarbeid bør man heller røske med traktorgraver i kritiske områder for større skjæringer og tunneler. Ca. 10 geologdager i felt med graveassistanse ville trolig gi tilstrekkelige resultater. Maskinadkomst kan være et problem i noen tilfeller og dermed kreve ekstra tid.

Et mer fullstendig bilde av bånding, folding og ikke minst sprekkesoner innenfor segmenter som er store nok til å vise strukturenes form, kunne etablere kjennskap til nettverket nevnt under punkt 6. i konklusjonen. Ved å projisere langs sprekkesoner og eventuelle penetrative sjikt inn mot traseen kan utsatte området pekes ut. Markerte overdekkede lineamenter i terrenget kan eventuelt graves ut for prøvetaking. Et slikt arbeid vil kreve minst 30 effektive geologdager i felt pluss assistanse av en liten gravemaskin.

Prøver som er samlet inn bør undersøkes med direkte forsøk med hensyn til forsuringsevne ("Abrasjons-pH").

NGU har tidligere diskutert metoden indusert polarisasjon for å kartlegge den romlige fordelingen av den sulfid-/sulfatførende gneisen. Disse målingene gjøres i kombinasjon med resistivitetsmålinger, og disse kan som kjent gi informasjon om svakhetssoner. NGU anbefaler at disse diskusjonene tas opp igjen for å vurdere metodenes anvendbarhet på problemer relatert til forsuring.

I anleggsfasen bør det være med en geolog som kjenner problemstillingen og som raskt kan ta avgjørelser om deponering eller andre tiltak mot sur avrenning.

6. REFERANSER

Bjerkgård, T. & Nordgulen, Ø. 2002: Sulfidførende gneis E18 (geokjemi og petrografi). NGU Rapport 2002.052.

Geokart AS 2001: Sulfidholdige bergarter langs ny E 18 parsell Aust-Agder.

Geokart AS 2002: "Sulfidholdig gneis ny E18 Sørlandet" Notat 29/5-2002.

Institutt for energiteknikk 2002: Prosjekt OPS E18 Nørholm – Timenes. Sulfidførende gneis og forsuring – bruk av isotoper for sporing av kilder.

Klockmann, F. 1978: Klockmanns Lehrbuch der Mineralogie. 16. Auflage, überarbeitet und erweitert von Paul Ramdohr und Hugo Struntz. Stuttgart; Enke Verlag. XI + 876 sider.

NIVA 2002: Effekt av eksponert og ueksponert sulfidberggrunn på vannkvalitet langs planlagt E18 trasé mellom Lillesand og Kristiansand. Rapport LNR 4493-2002.

Padget, P. 1994a: Høvåg berggrunnskart 1511 2, M 1:50 000, foreløpig utgave. Norges geologiske undersøkelse.

Padget, P. 1994b: Lillesand berggrunnskart 1511 1, M 1:50 000, foreløpig utgave. Norges geologiske undersøkelse.

Padget, P. & Breivik, H. 1996: Berggrunnskartlegging langs aktuelle E18 traséer mellom Nørholm (Aust-Agder) og Dyreparken (Vest-Agder). NGU Rapport 96.116

Statens Vegvesen, Vegdirektoratet, Teknologiavd. 2003 a: Motorveg E18 Grimstad-Kristiansand. Sulfidførende gneisar: Sur avrenning, konsekvensar og avbøtande tiltak. Oppdrag I-279A rapport nr.1.

Statens Vegvesen, Vegdirektoratet, Teknologiavd. 2003 b: Motorveg E18 Grimstad-Kristiansand. Parsell Grimstad grense-Gaupemyr/Tingsaker Geologisk undersøkelser. Oppdrag I-279A rapport nr.2.

Statens Vegvesen, Vegdirektoratet, Teknologiavd. 2003 c: Motorveg E18 Grimstad-Kristiansand. Parsell Gaupemyr – Kjerlingland. Geologisk undersøkelser. Oppdrag I-279A rapport nr.3.

Statens Vegvesen, Vegdirektoratet, Teknologiavd. 2003 d: Motorveg E18 Grimstad-Kristiansand. Parsell Kjerlingland – Vest-Agder grense. Geologiske undersøkingar. Oppdrag I-279A rapport nr.4.

Tekstbilag: Detaljbeskrivelse av oppsøkte lokaliteter.

(Lokalitetsnummer refererer til kartbilag 2-6, foto kommer fram hvis de leses fra CD nr 1 i en CD stasjon med navn Z:\).

<i>Lok. nr.</i>	<i>Stedsbeskrivelse:</i>	<i>UTM øst /nord:</i>		<i>Strøk/fall:</i>	<i>Bergart:</i>	<i>Petrografi:</i>	<i>Dato:</i>
1	Veikanten nedenfor E18-senteret og Meyers hotel	454458	6458085	20 64	Bånding	Båndet gneis	Finkornet granoblastisk tekstur, båndet eller nærmest laminert. Konkordante pegmatittlinser,
2	Like nord for hagesenteret	464667	6458255	43 41	Bånding	Båndet gneis	Lamellær felsisk fink gneis. 2 cm kvartsittlameller, noen lameller vitrer inn, inneholder lettvitrende mineraler.
E18_1.jpg							
E18_2.jpg							
3	Steinbruddet der surhetsproblemene oppstod første gang (Gaupmyrbruddet)	464828	6458295	51 37	Bånding	Båndet gneis	ekvigranulær granoblastisk rusten paragneis. Inneholder mye pegmatitter som danner opptil 10 m konkordante ganger. Båndingen er foldet slik at den flyter plastisk inn i forkastning gjennom pegmatitt, dvs pegmatittene er dannet før hovedbåndingen, men sonen nærmest pegmatitt er deformert samtidig med forkastninger gjennom. Svært gjennomrusten gneis helt ned i bunn av bruddet. Store muskovittkristaller nesten 10 mm i de verste sonene.
Geobilder_E18_003.jpg							
Geobilder_E18_004.jpg							
4	Vegen til Eftevatnet, liten myr nedenfor toppunktet på vegen.	463320	6458562	4 30	Bånding	Kvartsitt	Kvartsitt med blågrå kvarts.
					Bånding	Båndet gneis	Finkornet granoblastisk ekvigranulær biotittgneis. noen rustne sjikt og flammer. Amfibolrike bånd veksler med felsiske som er rustne inntil noen cm under overflaten. Denne bergarten starter 30 m lenger øst enn UTM-punktet.
5		463325	6458450	22 61	Bånding	Båndet gneis	Mange amfibolholdige bånd, litt grov lys glimmer på sprekkeplan. Pegmatitt i hengen i vest, en annen linse på østsiden og enda en på veg opp til neste lokalitet. Plater med gneis i pegmatitten har stripet med meget gjennomrusten gneis.

Lok. nr.	Stedsbeskrivelse:	UTM øst/nord: Strøk/fall:				Bergart:	Petrografi:	Dato:
6		463337	6458424	30	64	Foliasjon	Amfibolitt	Noen soner svakt rustfarget og de står seg bra mot forvitring. Andre bånd er mer amfibolholdige og ikke rustfarget eller forvitret.
7	20 m mot SV fra forrige lokalitet (6) og over denne	463368		32	50	Bånding	Båndet gneis	Liten blotning sterkt rustfarget finkornet biotittgneis, linsa fra toppen her strekker seg helt til UTM 463431,6458499.
8		463490	6458515				Pegmatitt amfibolitt	Dette er trolig den samme pegmatitt som er på lok 7. Bergarten strekker seg herfra mot vest
9	10 m vest for kraftlinje.	463516	6458459				Båndet gneis	En sone på 3 m med sterkt rusten gneis under en pegmatitt i øst.
10	Gikk mot SSØ over overdekket til hit	463536	6458418				Pegmatitt	Denne pegmatitten går helt til 463590,6458432. og videre helt til neste mastetopp på 463672,6458475. Den er ca 10 m tykk.
11	Sprekkesforsenkning	463699	6458488				Båndet gneis Pegmatitt	på NO siden av pegmatitt. Den er ikke rusten på overflaten men inneholder 5-10 cm bånd med sterkt rusten gneis. Disse utgjør likevel små volumer.
12	Går mot SØ langs sprekk-forkastning	463718	6458470				Båndet gneis	Sterkt rustimpregnert gneis på sørsiden av en pegmatitt
13	I øst er en dump med en myr og lok er på østsiden av denne.	463754	6458457	21	42	Bånding	Båndet amfibolitt	Båndet gneis blandet med amfibolittbånd. noen dm tykke bånd er svært rustne, men de utgjør volummessig en mindre del.
14	30 m mot so fra lok 13 langs en steil vegg i landskapet.	463774	6458437				Båndet gneis og amfibolitt	Amfibolittisk skifer og 15 cm sterkt rusten kvartsofeltspatisk biotittgneis.
15	Liten høyde i terrenget	463747	6458397	14	53	Bånding	Amfibolitt	I ligg på vestsiden
16		463698	6458355			Bånding	Pegmatitt	på sørsiden
							Planbåndet finkornet biotittgneis	moderat rustfarge på hele blotningen. Det er en 10 m blotning mellom to pegmatitter.

Lok. nr.	Stedsbeskrivelse:	UTM øst/nord: Strøk/fall:				Bergart:	Petrografi:	Dato:	
16		463698	6458355			Pegmatitt	Ligger på toppen som en hatt, litt på snei. Det ligger en til på andre siden av gneisen.	19.05.2005	
17	50 m videre fra 16, i bunnen av en senkning	463636	6458271	37	58	Bånding	Båndet ekvigranulær granoblastisk,	Båndet laminert gneis med rustne flammer og finkornet granoblastisk tekstur.	
18	Fulgte stor pegmatitt til et punkt 10 m aust for her. Går videre mot NV.	463416	6458271			Pegmatitt	Stor pegmatitt på østsiden. i liggsiden er det en tynn amfibolitt og på vestsiden er det båndet gneis. Den store pegmatitten i aust "folder" tilbake som en Z og fortsetter i en ny pegmatitt 10 m vestenfor		
19		463388	6458312	33	50	Bånding	Båndet gneis	På vestsiden av pegmatitten, den har steil stilling.	
20	Fulgte amfibolitten til kraftlinja hvor den ligger 15 m fra pegmatitten i vest	463453	6458435			Amfibolitt	Båndet ekvigranulær granoblastisk, Båndet gneis	På liggsiden, NV for amfibolitten er denne gneisen som har noen 15 cm bånd med rust, 1-1,5 meter mellom med mindre rusten gneis.	
21	Sving i skogsveg, var her med Per Hagelia	463387	6458551	252	50	Sprekk	Amfibolitt	Pegmatitt	
				20	32	Bånding	Båndet ekvigranulær granoblastisk, båndet gneis	Finkornet granoblastisk gneis med hødestore pegmatittlinser. Rustne slirer i gneisen.	
22	ca 100 m in skogsveg tilhytte	459840	6455100				Båndet,ekvigranular granoblastisk gneis		20.05.2005

Lok. nr.	Stedsbeskrivelse:	UTM øst/nord: Strøk/fall:				Bergart:	Petrografi:	Dato:
23	Heller sør for dyrkamarka	459731	6455019			Båndet gneis		20.05.2005
24	Liten kneik i skogsveg	459666	6454973	68	53	Bånding	Båndet gneis	svært rusten noen cm innover. Båndet og granoblastisk.
25	Liten haug 50 m nord for kraftlinje	459473	6454948				Båndet gneis	Meget rustimpregnert båndet gneis. "Soft slagrefleks" og lite pegmatitt.
26	Vesttoppen av samme haug som 25	459453	6454985	180	43	Bånding	Båndet gneis	Finkornet sterkt rustimpregnert Båndet - ekvigranulær -granoblastisk sandig og gulbrun i brudd. På vitret gammel overflate er den grå og "ren". Symmetrisk småfolding med omslutningsflate = bånding
				34	67	Klov		
27	Sørenden av liten kolle	459443	6455052			Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk gneis, (=BEG) sterkt rusten gneis, ingen pegmatitter, men noen kvartslinser. noe folding av båndingen.	
28		459365	6455082			Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk planfoliert. Rødlig forvitringsskall. Grå og "frisk" utenpå.	
29	Kolle NNØ for knekk på kraftlinje.	459309	6455106	47	40	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk med 1 m konkordant pegmatitt linse og sterkt utviklet rustvittringshud
30	Innunder "knekkhøgdas" nordside- bratt dal-gryte	459284	6455065			Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk Sterkt utviklet brunrusten hud. 1-2 m pegmatitt-knuter fordelt i båndingen. Oppen over er det en kraftmast hvor kraftlinja skifter retning ("knekker"). Her er en "kake" med pegmatitt slik som det ofte er i denne bergarten.	
31	Mot NNV fra 30	459229	6455096			Pegmatitt	Ligger som linser i gneis og danner "hatter" eller topper i terrenget	
						Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk under pegmatitthatt. Finkornet moderat rusten.	

Lok. nr.	Stedsbeskrivelse:	UTM øst/nord: Strøk/fall:				Bergart:	Petrografi:	Dato:
32	Toppen av bakke op mot N	459251	6455194			Pegmatitt	"kake" over gneis, den er ca. 10*10 m og et par meter tykk.	20.05.2005
33	I tett skog, helling mot V	459184	6455327	27	60	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk, rustforvitningshuden har noe lys glimmer her
34	Knause i myra nedenfor 33	459102	6455355	135	43	Bånding	Båndet gneis	Biotittgneis med veksling av finkornet og noe grovere korning i bånd.
35	Knaus rett vest for myr, trang dal ned motNNV	459025	6455398	160	54	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet, noen konkordante boudiner med pegmatitt. noe grovere biotitt i enkelte partier.
36	Ca. 200 m mot SV innunder rotvelte.	459055	6455305	270	57	Sprekk	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet rustforvitret med noen pegmatitt boudiner.
				278	67	Sprekk		
				296	90	Sprekk		
				33	65	Bånding		
36,5	Liten rund myr	458978	6455270			Båndet gneis	Mange små pegmatitter på åsen mellom her og forrige lok (36)	
37	Enden av skogsveg til grå hytte.	459389	6455255			Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk . Pegmatitt under hele hytta ovenfor. noen små pegmatittlinser i gneisen	21.05.2005
38	følger rygg mot NV	459194	6455425			Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk . Rusten skorpe men bånd har inni mellom mindre rusten skorpe og tynne sjikt med grovere biotitt. Flere små pegmatittlinser.	
39	Topp	459095	6455470			Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk. Den er rusten og ligger under pegmatitt, sandig gulbrun til gråbrun forvirringsskorpe som ellers i denne bergarten!	
40	Videre langs rygg mot NV fra lokalitet 39	459043	6455525			Amfibolitt	Tynn	

Lok. nr.	Stedsbeskrivelse:	UTM øst/nord: Strøk/fall:				Bergart:	Petrografi:	Dato:
40	Videre langs rygg mot NV fra lokalitet 39	459043	6455525			Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet noen bånd har lite rust.	21.05.2005
41		458973	6455674	189	32	Bånding	Amfibolitt	Grå mafisk gneis, litt råtten men ikke rusten. Avrundet forvitring .
						Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk 20 m mot SV igjen denne hovedbergarten med rustskorpe og lett knuselig sandig i brudd.
42		458896	6455639	107	53	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet, sandig brudd og rustskorpe. Småfolder viser dekstralt simpelt shear. Amfibolitt i hengen, Pegmatitt i myra mot sør
43	En lys haug	459000	6455358			Pegmatitt	En stor pegmatitt på denne haugen.	
44	Bruddet ved Gaupmyra, innerst i "hjørnet"	464802	6458319	37	73	Foliasjon	Muskovittgneis med rustomvandling	5-10 mm porfyroblaster eller pseudomorfer etter feltspat (fra en grovkornet porfyrisk vulkanitt??) i en grå sterkt rusten glimmergneis.
45	Toppen av tømmerrenna, mur under nedfalt renne.	465311	6460248			Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk biotittgneis. Her ser man hvordan presumtivt friske steiner blir råtten i tiden etter 18-hundretallet.	
46	40 m innover, nedover tømmerrenna.	465353	6460249	40	72	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet sterkt rusten gneis med kvartsslrer, gamle sprengte flater er også svært forvitret med sandig bruddoverflate og avrundete former.
				160	90	Sprekk	Båndet gneis	
47	Ved inntaket til turbinrør (ca 1mdiam)	465425	6460262			Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet, den er her også rusten under overflaten, men den ryr ikke. Foto med målebånd.	

[Geobilder_E18 007.jpg](#)
[Geobilder_E18 008.jpg](#)
[Geobilder_E18 009.jpg](#)
[Geobilder_E18 010.jpg](#)
[Geobilder_E18 011.jpg](#)

45 Toppen av tømmerrenna, mur under nedfalt renne.

[Geobilder_E18 012.jpg](#)

46 40 m innover, nedover tømmerrenna.

[Geobilder_E18 013.jpg](#)

47 Ved inntaket til turbinrør (ca 1mdiam)

[Geobilder_E18 014.jpg](#)

Lok. nr.	Stedsbeskrivelse:	UTM øst /nord: Strøk/fall:					Bergart:	Petrografi:	Dato:
48	Bjelland	458348	6455248	193	82	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk. Enkelte bånd mer rustne enn andre, men jevnt over lite rusten skorpe.	22.05.2005
49		458577	6455283	44	60	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet rusten forvitring	22.05.2005
50	Topp over amfibolitt	458625	6455317	40	60	Foliasjon	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk	
51		458649	6455335	125	48	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet rustskorpe og sandig brudd, men ikke av de mest rustne. Båndingen er småfoldet.	
52		458680	6455463	48	80	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk Gulbrun rusten overflate.	
53		458751	6455480				Pegmatitt		
54	70 m SV for pegmatitt	458801	6455471	49	60	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet sterkt rustet noen cm inn fra overflaten.	
55	Trigpunkt, høyde i avkjøring fra V	458889	6455357				pegmatitt	Stor langstrakt klump mot SSØ - NNV. Fortsetter en echelon 20 m mot aust.	
56	30 m fra NØ siden av "Jekselen", en pegmatitt med karakteristisk form.	458916	6455536	207	63	Foldeakse	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk	
				90	57	Bånding			
				161	33	Bånding			
57	Nedover slukt mot SSØ	458924	6455570	185	95	Bånding	Pegmatitt	På den steile vestveggen av slukten	
						Bånding	Amfibolitt	tynn amfibolitt på grensen an pegmatitt mot N	
						Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk i bunnen av slukten 10 m fra pegmatitt som da blir liggende i SV.	

Lok. nr. *Stedsbeskrivelse:*

UTM øst/nord: Strøk/fall:

Bergart:

Petrografi:

Dato:

58	20 m mot SV fra UTM målingen	459079	6455637	20	56	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk. Folding av båndingen med en liten pegmatitt inne i folden, båndingen er vel bare formet rundt en stivere pegmatitt. Skisse mot S.	22.05.2005
59	Liten haug i myra, en av mange her!	459159	6455730	72	67	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet, den er her noe migmatittisk, sliret med rusten forvitring. Mange feltspatiske stripel 1-10 mm.	
				135	50	Bånding			
				170	55	Hingeline			
60		459174	6456041	70	47	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet, slake folder av benkene	
61	Ved veg og bekke, ibunnen av dalsenkning	459254	6456312	151	46	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornetsterkt rusten skorpe, 1-5 cm tykk. Foto av rusten jord og forvitringsskorpe.	
62	40 m langs vegen mot NØ	459277	6456343	290	45	Sprekk	Båndet gneis	Båndet gneis med sterkt utviklet rust og masse lys glimmer, likner gneisen på lok 44 på Gaupmyr. Mye sterkt rødfarget jord	
				10	95	Sprekk			
				67	25	Bånding			
				160	70	Bånding			
				330	90	Sprekk			

[Geobilder_E18 015.jpg](#)

[Geobilder_E18 016.jpg](#)

[Geobilder_E18 017.jpg](#)

[Geobilder_E18 018.jpg](#)

<i>Lok. nr.</i>	<i>Stedsbeskrivelse:</i>	<i>UTM øst/nord:Strøk/fall:</i>				<i>Bergart:</i>	<i>Petrografi:</i>	<i>Dato:</i>	
63	I dalsenkning vestover fra tjernittet skog ca 70 m fra tjernet.	459328	6456265	110	50	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet, 2 cm brun forviringshud.	
64	15 m ovenfor GPS målepunkt. På ved opp og sør over en ås	459336	6456215	165	55	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet, kraftig utviklet gulbrun forvitringshud.	
65	Vestsiden av grøft i terrenget på vei sør over	459331	6456138				Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet, 2 cm forvitringshud.	

[Geobilder_E18 019.jpg](#)

66	Nede i en dyp kløft på SV siden	459259	6456054	56	56	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk	22.05.2005
67		459158	6456028	106	42	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet, noen 2-4 mm striper eller bånd har litt grovere kornstørrelse. Moderat utviklet forvitringsskorpe.	
							Pegmatitt	Ligger like over her mot SV.	
68	Nede i dalføre mot SV	459124	6455920	140	30	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet moderat rustskorpe.	
				112	98	Sprekk	Båndet gneis		
				205	28	Boudinage	Båndet gneis		
69	Like ved ny vegtrase	459050	6455789	260	15	Hingeline	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet foldet bånding. Foto av folding.	

[Geobilder_E18 020.jpg](#)

Lok. nr.	Stedsbeskrivelse:	UTM øst/nord: Strøk/fall:				Bergart:	Petrografi:	Dato:	
70	Nede under brattkant mot SV	458991	6455793	36	82	Sprekk 90 95 Sprekk 130 45 Bånding 210 90 Sprekk	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet, rustfarging, ser ut til å trenge lateralt inn i foliasjonen fra en sprekk, se foto og prøve.	
71		458867	6455661	64	40	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet svært planbåndet eller laminert grå ren overflate, lite forvitret.	
72	Enden av skogsveg	458488	6455375	53	67	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet rød jord, selve bergarten er dårlig blottet.	
73	Like ovenfor enden av vegen i skogen lengst aust på Glamsland	460092	6457737	155	50	Bånding	Amfibolitt	Kan ikke sees å være mer enn en liten linse.	23.05.2005
74	Sti i skogen NV for påhugg for nye E18	460214	6457681	160	67	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet tynn forvitring som har trengt lite inn i bergarten. Det ser ut som det er mindre rustdannelse i områder der selv små mengder amfibolitt er observert (??)	23.05.2005
75	Toppen av liten haug	460257	6457577	50		Bånding 77 85 Sprekk 90 90 Sprekk	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet med sandige bruddflater og rustfarging som ofte kiler seg inn lateralt fra sprekkflater.	

<i>Lok. nr.</i>	<i>Stedsbeskrivelse:</i>	<i>UTM øst/nord: Strøk/fall:</i>	<i>Bergart:</i>	<i>Petrografi:</i>	<i>Dato:</i>
76	Forhøyning på rygg	460187 6457591 165 54 Bånding 228 82 Sprekk 103 85 Sprekk	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk med sandig bruddflate.	
77		460163 6457589 51 80 Sprekk 325 72 Sprekk 180 40 Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet, den er svært rusten med sandig brudd, men med litt mer grovkornete linser (ikke pegmatitt). Flere bånd er sterkt smuldrende.	
78	Vegen lengst aust i Glamsland, inne i granskog	460128 6457533	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet, den har noen cm forvitningshud, men frisk grå kjerne når utstående steinplater hugges av.	

<i>Lok. nr.</i>	<i>Stedsbeskrivelse:</i>	<i>UTM øst/nord: Strøk/fall:</i>				<i>Bergart:</i>	<i>Petrografi:</i>	<i>Dato:</i>	
79	Fjæra på Tingsaker camping	464251	6457306	45	60	Bånding	Muskovittgneis	Rusten skifrig gneis med krystaller av lys glimmer 5-10 mm fordelt som fenokrystaller eller porfyroblaster i bergarten. De kan se ut som pseudomorfer etter felspat, kanskje har dette vært en grov feldspat-fyrisk ekstrusiv? Samme bergart som i bruddet ved Gaupmyr, lok 44, innerst i hjørnet der. Noen 2 cm brede skjærende pegmatittganger. Båndingen er lamellær.	24.05.2005
				290	80	Sprekk			
				297	77	Sprekk			
80	Nederste blotning i fjellsiden ovenfor grov ur	460038	6457457	146	26	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet finlaminert	
				243	83	Sprekk			
				290	80	Sprekk			
				46	95	Sprekk			
81	Rett opp bratt åsside, nesten over det bratteste.	460021	6457452	292	90	Sprekk	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet steilere bånding enn lenger nede. Middels rustet forvitring.	
				160	65	Bånding			
				112	84	Sprekk			
				263	80	Sprekk			
				25	30	Sprekk			

Lok. nr.	Stedsbeskrivelse:	UTM øst/nord: Strøk/fall:	Bergart:	Petrografi:	Dato:
82	Langsgående grøft på ryggen	459950 6457465 143 65 Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet brun til lys gul-grå forvitlingsfarge, nær bunnen av grøfta er bergarten oppdelt i plater på 3 cm tykkelse, altså en øket konkordant spalting. Det er pegmatittlinser på utsiden mot SV. Forvitringen er dyptgående i enkelte bånd, men muskovitt i synlige flak er ikke tilstede.	24.05.2005
83	Nedover åssiden på SV-siden av åsen, midt i traseen for ny veg.	459999 6457327 270 95 Sprekk 45 70 Sprekk 160 90 Bånding	Båndet gneis Båndet gneis Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet kraftig utviklet smuldrende rustskorpe 2-10 cm tykk.	
84	Midt under kraftlinje her.	459970 6457301 154 80 Bånding 55 94 Sprekk 87 90 Sprekk	Båndet gneis Båndet gneis Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet meget felsisk utgave av denne bergarten her. Den er uvanlig frisk uten brun forvitningshud. Meget plan bånding. To foto viser båndingen, det ene er fra bekken 20 m nedenfor.	
85	Sørvestre dalside	459904 6457131	Pegmatitt		
86	Like ovenfor lokalitet 85,	459880 6457119 198 99 Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet gneis her og ovenfor på S siden mens pegmatitten strekker seg oppover mot SV. Gneisen her er sterkt rustfortret men inneholder ikke synlig lys glimmer.	
87	Nordover ryggene på åsen.	459630 6457278 155 70 Bånding	Pegmatitt Båndet gneis	Alle forhøyninger her er pegmatitt. Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet, nede i en grøft på GPS punktet. Bergarten her er sterkt rustfortret, men inneholder ikke muskovit.	24.05.2005

[Geobilder_E18 021.jpg](#)

[Geobilder_E18 022.jpg](#)

Lok. nr.	Stedsbeskrivelse:	UTM øst /nord: Strøk/fall:				Bergart:	Petrografi:	Dato:	
88	Sørenden av bunnfellingsdam, på vestsiden av denne ved utløpet, innunder fjellsiden.	459652	6457399	150	66	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet velutviklet rustskorpe, men friskt grå inne i blokker som knuses. Noen konkordante pegmatittlinser på under en meter der båndingen smyger rundt.	
				40	80	Sprekk			
				330	90	Bånding			
89	Vegskjæring asphaltveg til Glamsland gruver, austre vegkant.	459769	6457350	18	96	Sprekk	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk med en 40 cm skifrig konkordant sone som viser skyvning opp mot Ø. Foto mot NV viser skifrig sone med kraftig rustfarge.	
				97	74	Sprekk			
				155	23	Mineral lineaasjon			
				143	55	Bånding			
Geobilder E18 023.jpg									
90	I vegtraseen aust for grustaket. Ca. 10 aust for stolpe på kraftlinje avmerket på kart.	460009	6457276	152	70	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk typisk utviklet med synlig rustskorpe 2-5 cm.	
91	Toppen av rygg aust for grustaket	460027	6457333	162		Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk er den dominerende bergarten men det er en del 10 cm slirer med pegmatitt. Rusten og smuldrende forvittringshud som går noen cm inn, noen bånd er bare smuldrende, ikke rustfarget.	
92	Nedover ryggen mot SSØ	460051	6457302	160	67	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk inneholdende slirer med pegmatitt. Moderat rustet men bløt forvittringshud.	
				76	95	Sprekk			

Lok. nr.	Stedsbeskrivelse:	UTM øst /nord: Strøk/fall:	Bergart:	Petrografi:	Dato:
93	40 m nord for kraftlinjestolpe der linja skifter retning.	460075 6457213 152 70 Bånding 272 80 Sprekk 290 76 Sprekk 228 94 Sprekk	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk gneis med ganske frisk bergart uten nevneverdig rustskorpe.	24.05.2005
94	Fjellvegg, nederst mot dal med skogsveg og bekk.	460093 6457331 297 90 Sprekk 60 87 Sprekk 159 67 Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk.	
95	Ca 40 m nord for påhugg, 15-20 m oppe i fjellsiden over grov blokk-ur.	460066 6457448 113 96 Sprekk 290 77 Sprekk 297 90 Sprekk 172 35 Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk gneis, planfoliert med overhengende plater som kløver og detter ned. To foto av dekstralt deformert pegmatittlinse, sett ned mot NV.	

[Geobilder_E18 024.jpg](#)

[Geobilder_E18 025.jpg](#)

Lok. nr. *Stedsbeskrivelse:*

UTM øst /nord: Strøk/fall:

Bergart:

Petrografi:

Dato:

96 Opp langs skogsvegen lengst aust i Glamsland mot enden der bilen er parkert.

460064 6457608 321 67 Sprekk

Båndet gneis

Båndet ekvigranulær granoblastisk.

24.05.2005

46 80 Sprekk

Amfibolitt

På vestsiden av vegen 50-100 m lenger ned.

170 60 Bånding

59 84 Sprekk

Amfibolitt

76 63 Sprekk

314 80 Sprekk

89 68 Sprekk

Pegmatitt

Det er ca 300 m ned til noen små linser med pegmatitt fra enden av vegen.

Lok. nr.	Stedsbeskrivelse:	UTM øst/nord: Strøk/fall:				Bergart:	Petrografi:	Dato:	
97	Ved hytte der skogsbilvei krysser bekken fra Urdevannet, mindre skogsveg tar av.	453889	6451750	53	70	Bånding	Båndet gneis		25.05.2005
98	Ved skogsbilveg inn mot påhugg, 20 m fra utløpet av vatnet	453905	6451790	90	66	Bånding	Amfibolitt		
99	Skogsbilvegen forbi påhugget, lokaliteten er herfra og minst 50 m mot NØ	454002	6451870	32	75	Bånding	Muskovitt-gneis	På SV siden er det normal, båndet gneis med en tynn 2 cm bånd med sterk rustforvitring og muskovitholdig, rundt om er båndet gneis helt frisk, men etter et par meter øker mengden muskovitt-rusten gneis og strekker seg over 50 m oppover langs vegen. Den er skifrig i varierende grad og full av tett kløv. Utfeiling av brune, gule og grønngule sekundærmineraler. Rød forvitningsjord. På oversiden er båndet gneis igjen lite rusten og "normal".	
				20	67	Bånding	Muskovitt-gneis		
				40	63	Bånding			
101	Påhugget aust for Urdevatnet. 30 m NØ for GPS punktet	454117	6451932	16	80	Foliasjon	Båndet gneis	Hard og homogen stripet gneis veksler med skifrig og/eller tyntkløvende bånd som finnes fortrinnsvis på NV siden av påhugget. En 80 cm tykk sone av skifrig type går over midten/vestsiden av påhugget, men det er ikke synlig muskovitt og kis i noen av disse sonene slik som lokaliteten 99-100.	
				10	71	Bånding	Båndet gneis		
				127	43	Sprekk			
				231	32	Sprekk			

Lok. nr.	Stedsbeskrivelse:	UTM øst/nord: Strøk/fall:				Bergart:	Petrografi:	Dato:	
101	Påhugget aust for Urdevatnet. 30 m NØ for GPS punktet	454117	6451932	177	45	Sprekk	Båndet gneis		25.05.2005
				315	94	Sprekk			
102	Skogen ovenfor traseen	454100	6451804	196	74	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk med konkordante pegmatitter, nærmest som jamtykke ganger, men mer uregelmessige. Mørke kvartsrike bånd med tykke konkordante ruststikk med noe lys, grovere glimmer. Disse "verste sonene" er begrenset til mm tykke riss som danner kløvflater.	
103		454065	6451788	315	84	Sprekk	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet kvartsrik, uten rustvitring.	
				18	97	Bånding			
104		454007	6451759	197	95	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet mørk kvartsrik type mer gråbrun og meget svak rustforvitring.	
				228	98	Sprekk			
105	Østsiden av liten dal som traseen går gjennom	453985	6451762	195	99	Bånding	Amfibolitt	Kløver i heller.	
							Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet hard kvartsittisk type på vestsiden av grøften.	
106	Skogen nord for vegtraseen.	453814	6451671	196	90	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk lyse og mørkere bånd veksler, og de mørke båndene har litt kis spredt som spredte meget små korn. Rust i bare tynne stikk i foliasjonen, bergarten kløver da i tynne brune heller.	
				298	75	Sprekk	Båndet gneis		

Lok. nr.	Stedsbeskrivelse:	UTM øst/nord: Strøk/fall:				Bergart:	Petrografi:	Dato:
107	Videre mot SV fra 106	453750	6451650			Pegmatitt	Her er mye mer pegmatitt i de store stupene enn det er på det eksisterende kartet. På GPS punktet er det en skifrig gneis som ligger inne i pegmatitt	25.05.2005
108		453721	6451555	20	98	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet planfoliert noe kløv
				283	86	Sprekk		
109	I et skar, i tett skog.	453669	6451535	210	60	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet mørk type med mye kvarts.
110	På SV siden av "lineament"-dalen gjennom her.	453622	6451491	39	97	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet mørk kvartsittisk type men også innslag av mer normal type med litt rusten farging.
				294	95	Sprekk		
111	Topp	453409	6451517	274	81	Sprekk	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet mørk grå i frisk brudd, litt rust nær overflaten. Kvartsrik.
				210	85	Bånding		
				292	95	Sprekk		
112		453310	6451569	302	98	Sprekk	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet normal type men med lite rust i overflaten og inni.
				18	92	Bånding		
113		453263	6451563	3	85	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet svakt rustet i overflaten, tynne brune riss inn i foliasjonen ellers friskt grå-brun.
				137	88	Sprekk		

Lok. nr.	Stedsbeskrivelse:	UTM øst/nord: Strøk/fall:				Bergart:	Petrografi:	Dato:	
113		453263	6451563	121	31	Sprekk	Båndet gneis		25.05.2005
114	Nede i bratt mot vatnet	6451519	10	97	Bånding		Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk 4 m brei sone med velutvikling rust og tynnspaltende skifer. 20 cm tykke bånd med gjennomgående rustfarge veksler med skiffrige mellompartier på 2-10 cm.	
		108	93		Sprekk				
115	10 m fra Gliksvannet, bukta der vegtraseen går over	453356	6451412	204	86	Bånding	Båndet gneis	Noen kvite feltspatårer og opptil 10 mm porfyroblster av kvit feltspat. Svakt segregert gneis helt uten synlig sulfid og rust.	
		323	83		Sprekk				
116	Vannkanten Gliksvannet, odde	453334	6451379	20	99	Bånding	Båndet gneis	Stripet gneis med tydelig vekst av kvit feltspat porfyroblaster og feltspatiske slirer, se foto.	
		310	74		Sprekk				
		127	90		Sprekk				
Geobilder_E18 026.jpg									
117	Litt opp fra vatnet i traseen	453143	6451361	14	65	Bånding	Båndet gneis	"Grynet", små porfyroblaster av kvit feltspat i en mørk grå gneis. Ingen tendenser til rust.	
		217	75		Sprekk				
		88	80		Sprekk				
		211	22		Sprekk				
118	Veiskjæring vis á vis innkjøringen til Kjerlingland camping	460281	6455072	281	95	Sprekk	Amfibolitt		26.05.2005

Lok. nr. Stedsbeskrivelse:

119 Vegskjæring E18 litt SV for 118 460201 6455059 80 30 Bånding

UTM øst/nord: Strøk/fall:

312 72 Sprekk

80 30 Bånding

312 72 Sprekk

Bergart:

Finbåndet felsisk gneis

Petrografi:

Mørk i brudd, hard, finkornet og oppdelt i 40 - 150 cm benker med konkordant finstripet bånding. Noen konkordante pegmatittslirer Pre-bånding, er foldet asymmetrisk som S folder.

Dato:

26.05.2005

Biotittskifer

Tynne maks 10 cm sjikt mellom harde gneisbenker. Grov til middelskornet biotitt. Bergarten er rusten og har gulbrunt sekundært mineralinnhold.

120 Vegskjæring E18 litt SV for 119 460144 6455043 55 52 Bånding

Finbåndet felsisk gneis

Det er tynne slirer av lys feltspat i båndingen. Mellom harde kompetente benker er det mer skifrigje konkordante bånd. Tre foto, hvorav det siste med Lars Petters hånd, viser et mellomliggende rustforvitret sjikt der vi tok prøve. Et foto mot SV av foldet pegmatittlinse viser en skjærbevegelse av S blokk opp.

320 80 Sprekk

[Geobilder_E18 027.jpg](#)

[Geobilder_E18 028.jpg](#)

[Geobilder_E18 029.jpg](#)

[Geobilder_E18 030.jpg](#)

Lok. nr.**Stedsbeskrivelse:****UTM øst /nord: Strøk/fall:****Bergart:****Petrografi:****Dato:**

121 Vegskjæring E-18 litt SV for 120 460005 6451959 38 56 Foliasjon

Finbåndet felsisk gneis Mørk kvartsrik biotittgneis i kompetente benker 60 - 100 cm. Lite forvitret, lite rustfarget, et lite innhold av synlig kis.

Biotittskfer

Tynne, maks 10 cm sjikt mellom harde gneisbenker. Grov til middelskornet biotitt. Denne skiferen er diskordant skifrig og viser at SØ blokken har beveget seg ned mot S. To foto, Et med nr på fjellet, ett med gul målestokk mot ei bjerkebusk. Man ser tydelig differensieringen i to bergarter i alternérende konkordante benker og mellomliggende sjikt. Biotittgneisen er sterkt rustomvandlet med gulbrunt sekundærmaterialer,

[Geobilder_E18 031.jpg](#)

Lok. nr.	Stedsbeskrivelse:	UTM øst/nord: Strøk/fall:	Bergart:	Petrografi:	Dato:
122	Vegskjæring E18 litt SV for 121, vis a vis innkjøringen til skogsveg til hytte nord for ny vegtrase	459967 6454897 70 35 Mineral lineasjon 21 47 Bånding 36 73 Sprekk 273 89 Sprekk 70 35 Mineral lineation	finbåndet felsisk gneis	Mørk i brudd, hard, finkornet og oppdelt i 40 - 150 cm benker med konkordant finstripet bånding. noe magnetkis men under 1 %. Bergarten er frisk og uforvitret eller tynt rustfarget nær overflaten.	26.05.2005
123	Rett nord for østsiden av fabrikken "Agdermat"	464669 6458969 307 80 Sprekk 35 54 Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk med litt runde linser av pegmatitt. Rustfarget i overflaten noen cm inn mot frisk grå bergart.	
124	Øverst i Bekk der den løper ut av liten myr	464665 6459032 30 50 Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk mørk gråbrun med 2-4 cm rustfarget hud. Frisk grå bergart lenger inn. Noen pegmatittlinser. Foto mot S	

[Geobilder_E18 033.jpg](#)

[Geobilder_E18 034.jpg](#)

123	Rett nord for østsiden av fabrikken "Agdermat"	464669 6458969 307 80 Sprekk 35 54 Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk med litt runde linser av pegmatitt. Rustfarget i overflaten noen cm inn mot frisk grå bergart.
124	Øverst i Bekk der den løper ut av liten myr	464665 6459032 30 50 Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk mørk gråbrun med 2-4 cm rustfarget hud. Frisk grå bergart lenger inn. Noen pegmatittlinser. Foto mot S

[Geobilder_E18 035.jpg](#)

Lok. nr.	Stedsbeskrivelse:	UTM øst/nord: Strøk/fall:				Bergart:	Petrografi:	Dato:	
124	Øverst i Bekk der den løper ut av liten myr	464665	6459032	273	78	Sprekk	Båndet gneis		26.05.2005
125	10 m NØ for 124 i samme bekkeprofil	464666	6459034	41	67	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet platekløv. Rustforvitring i alle platene og dypest inn i de som er litt skifrig. Denne lokaliteten er bare 3 m over lok. 124 (stratigrafisk). Sandig bruddflate.	
				150	88	Sprekk			
				269	85	Sprekk			
126	Litt lenger ned i samme bekkeprofil.	464715	6459040	39	53	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk og finkornet, normalt utviklet rustfarge med hud på 2-5 cm. Kompetante plater på 5-25 cm med tynne mellomliggende sjikt med svart biotittskifer noen steder her er denne biotittskiferen ikke rustfarget.	
				284	73	Sprekk			
				129	90	Sprekk			
				250	60	Sprekk			
127	Litt lenger ned langs elva	464720	6459047	284	73	Sprekk	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk Typisk, litt sandig brudd brunfarget inntil 2-4 cm. Små konkordante pegmatittlinser	
				129	90	Sprekk			
				39	53	Bånding			
				250	60	Sprekk			

Lok. nr.	Stedsbeskrivelse:	UTM øst/nord: Strøk/fall:				Bergart:	Petrografi:	Dato:	
128	10 m nedenfor 127	464725	6459037	26	43	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk . Prøve slått tidligere (2001?). Her kan man se hvordan denne bergarten har anløpet i løpet av denne tiden . En prøve av anløpet bergart (B)og en av frisk bergart (A) for å sammenlikne overflatene.	26.05.2005
				103	90	Sprekk			
				277	91	Sprekk			
129	Kaldvella NØ for Glikselva.	465951	6460361	62	36	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk gneis, gjikk gjennom denne bergarten fra enden av bilveg og fram til hit. Sandig brudd og litt farging under overflaten.	
						Bånding	Muskovitporfyroblastisk gneis	Sterkt rustfarget bergart med pseudomorfer av muskovit(?) 2-4 mm.	
130	Bolt i fjell nær gammel hustuft.	465893	6460459	10	37	Bånding	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk gneis med litt segregasjon av feltspat i stripes. Synlig sulfid i disse stripene med rustfarge-halo. Ellers bare svakt utviklet.	
131	Langs en sti ved en bekk	465841	6460441				Amfibolitt	Liten blotning	
132	I en bekk mot elva	465809	6460374				Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk gneis i typisk utvikling, sandig brudd og moderat rustfarging. Noen stekt rustfargete og sandige bånd like ved like ved en 1 m tykk benk med amfibolholdig skifer og amfibolitt som ikke er rosten.	
133	Går sørover.	465839	6460315				Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk gneis med pegmatittlinser og et tynt rustent bånd med litt grov muskovitt. Bergarten er kompetent (ryr ikke).	
134	Midt i traseen	465852	6460286	17	70	Bånding	Muskovitporfyroblastisk gneis	Homogen og "meta-grov" bergart som ser ut som en deformert orthogneis. Hvite porfyroblaster 3-5 mm. Prøve av rustent overflatemateriale.	

Lok. nr.	Stedsbeskrivelse:	UTM øst/nord: Strøk/fall:			Bergart:	Petrografi:	Dato:	
135	Bolt i traseen	465901	6460313		Muskovittporfyroblastisk gneis	Gikk til denne lokaliteten fra liten pegmatitt i S som ikke er omgitt denne bergarten, men båndet ekvigranulær granoblastisk gneis.	26.05.2005	
136		465955	6460376		Muskovitt porfyroblastisk gneis Båndet gneis	Denne bergarten kommer inn etter 50 m retning 50° fra lok. 135 Båndet ekvigranulær granoblastisk gneis finnes i mellom her og lok 135		
137	Liten blotning	466025	6460432	26 50	Bånding	Båndet ekvigranulær granoblastisk gneis med sandig brudd og tynn (1cm) rødlig rustskorpe. Lange konkordante kvartslinser opp til 3 cm tykke.		
138		466154	6460472		Pegmatitt	Ligger som en 30 m lang rygg konkordant med det generelle strøket.		
139	Kraftmast nr. 3 regnet fra elva	466202	6460446	12 50	Foliasjon	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk gneis litt grovere kornet enn det som er vanlig for denne bergarten. Rustfargingen går mindre enn 10 cm inn i bergarten.	
140	Vegen til tresliberiet, SV siden av vegtraseen	465831	6460216	46 58	Bånding	Muskovittporfyroblastisk gneis	Mindre enn 10 meter tykk.	
141	I skogen nær "lokket" over ny-vegen	465678	6460223			Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk gneis med brun-gul farging i overflaten.	
142		465660	6460100			Pegmatitt	Lang pegmatitt slutter her mot SV.	
143		465668	6460072	45 58	Bånding	Båndet gneis	Lite biotitt, men bergarten er meget rustfarget.	
144		465715	6459995			Muskovittporfyroblastisk gneis	Tynn sone med denne bergarten blottet bare litt over en meter.	
145		465745	6460079			Båndet gneis	Båndet ekvigranulær granoblastisk, noe grovkornet og med noen knuter med pegmatitt i foliasjonen. På vestsiden av pegmatitt, sterkt rødfarget kvarts, men ikke muskovitt.	

Lok. nr.	Stedsbeskrivelse:	UTM øst/nord: Strøk/fall:	Bergart:	Petrografi:	Dato:
146	På østsiden av pegmatitt	465754 6460081	Båndet gneis	Båndet ekvigranulær Granoblastisk gneis med rustent sandig brudd. Ikke striper med kvarts og feltspat, men ellers lik bergarten på vestsiden av pegmatitten.	26.05.2005
147	Sving i vegen til tresliperiet.	465867 6460101	Muskovitporfyroblastis		
148	i vegen til tresliperiet.	465841 6460212	Muskovitporfyroblastisk gneis		
149	Rundkjøringa, ekskursjon med PEH, seinere besøkt før hjemreise, vegskjæring	464546 6458319	Båndet gneis	Meget forvitret brun, rusten gneis som ryr i soner som ser ut til å følge bestemte bånd mer enn andre. Legg merke til diskordant skiffrighet i den mest rustne delen, indikasjon på øvre del ned mot sør. Se bildet med prøveposen, nedre venstre hjørne av posen	27.05.2005

[Geobilder_E18 036.jpg](#)

Bilag:

1. Oversiktskart over kartutsnitt i målestokk 1:2000/A0 (pdf-fil: Keymap2000.pdf)
2. Oversiktskart over lokaliteter undersøkt av NGU mai 2005 (pdf-fil: KEYlok.pdf)
3. 5 stk. detaljkart i A3 format av lokjaliteter undersøkt av NGU mai 2005. (pdf-filer: AA.PDF, BB.PDF, CC.PDF, DD.PDF, EE.PDF)
4. CD nr1 som inneholder denne NGU-rapporten samt alle overnevnte pdf-filer og billedfiler til detaljbeskrivelsene.
5. CD nr 2 som inneholder 10 kart i pdf-format for utplotting, ifølge punkt 1 over.

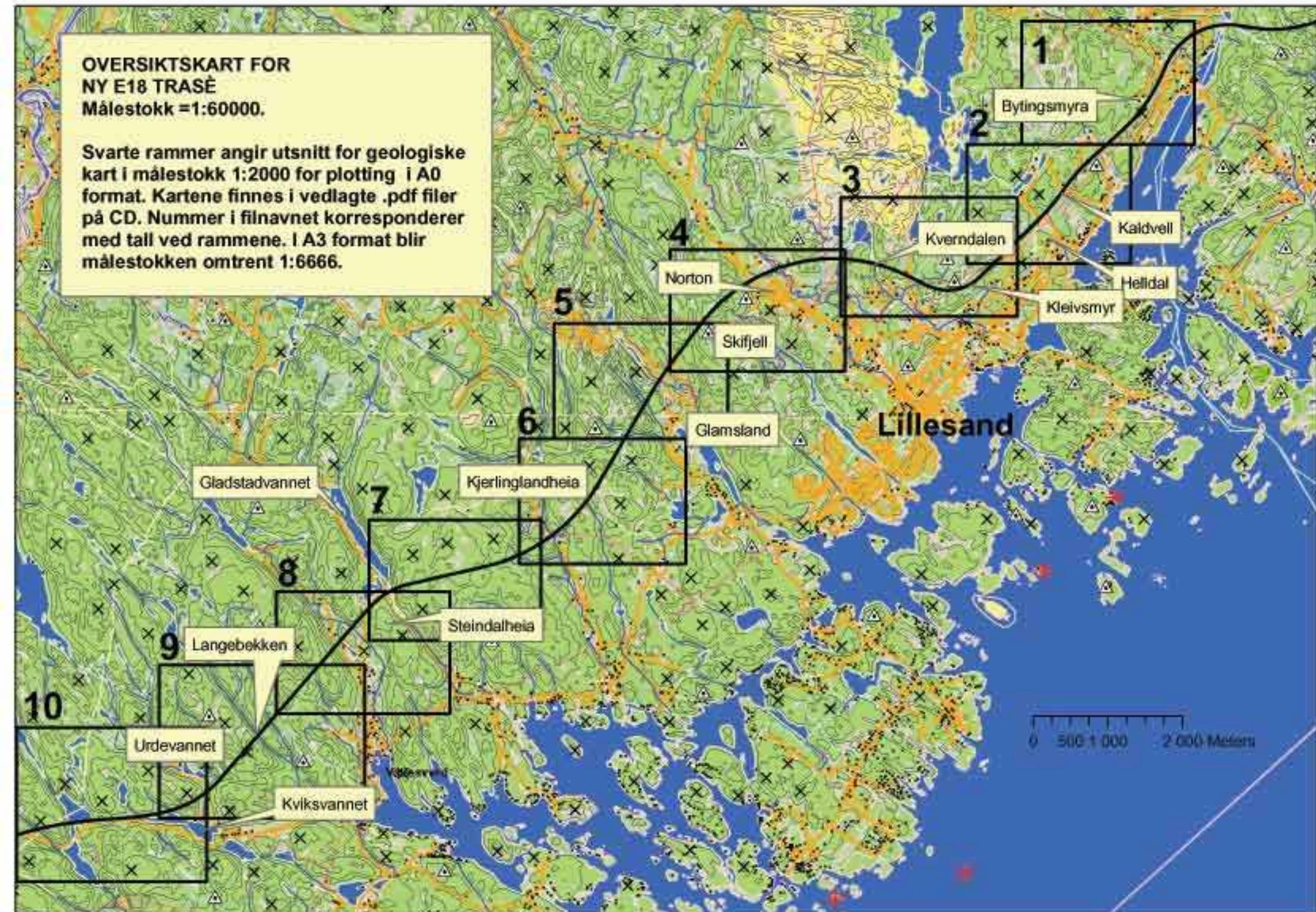
**OVERSIKTSKART FOR
NY E18 TRASÉ
Målestokk =1:60000.**

Lilla rammer angir områder (rød x-skravur) undersøkt av NGU mai 2005 (denne rapporten). A,B,C,D,E refererer til fem detaljerte lokalitetskart i Målestokk 1:10000 vedlagt.

**OVERSIKTSKART FOR
NY E18 TRASE**
Målestokk =1:60000.

Svarte rammer angir utsnitt for geologiske kart i målestokk 1:2000 for plotting i A0 format. Kartene finnes i vedlagte .pdf filer på CD. Nummer i filnavnet korresponderer med tall ved rammene. I A3 format blir målestokken omtrent 1:6666.

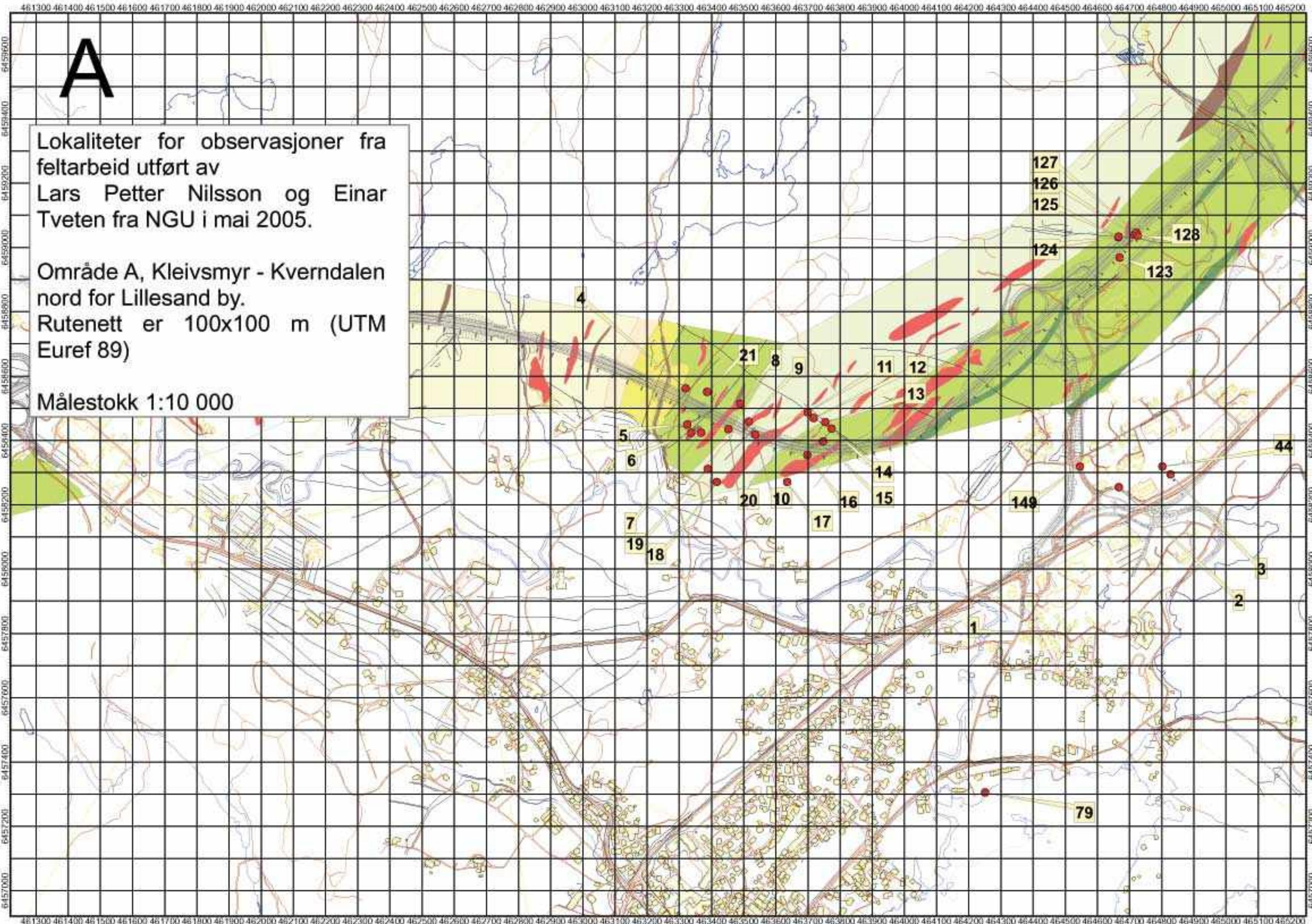
A

Lokaliteter for observasjoner fra
feltarbeid utført av
Lars Petter Nilsson og Eina
Tveten fra NGU i mai 2005.

Område A, Kleivsmyr - Kverndale nord for Lillesand by.

Rutenett er 100x100 m (UTM
Euref 89)

Målestokk 1:10 000

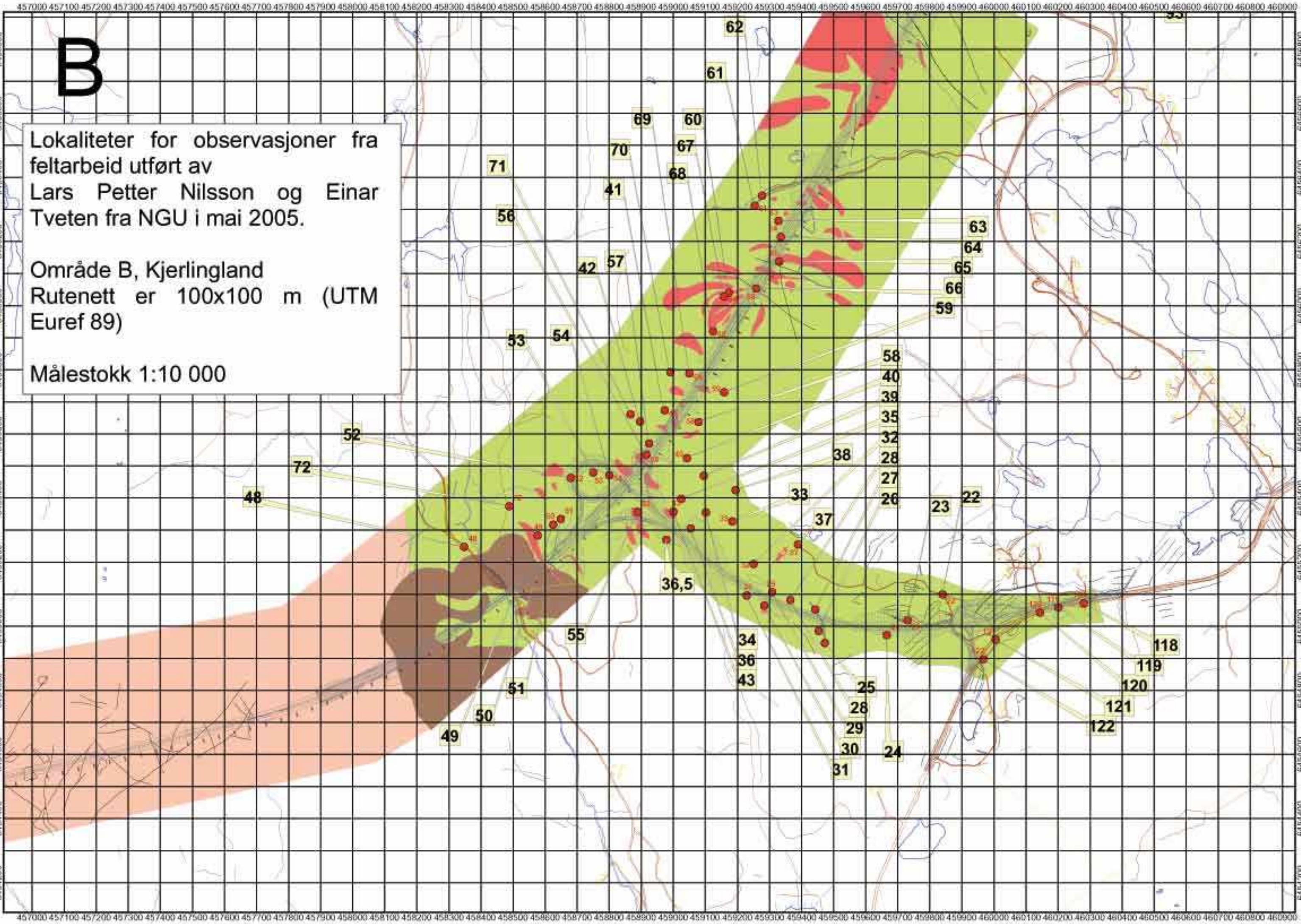

B

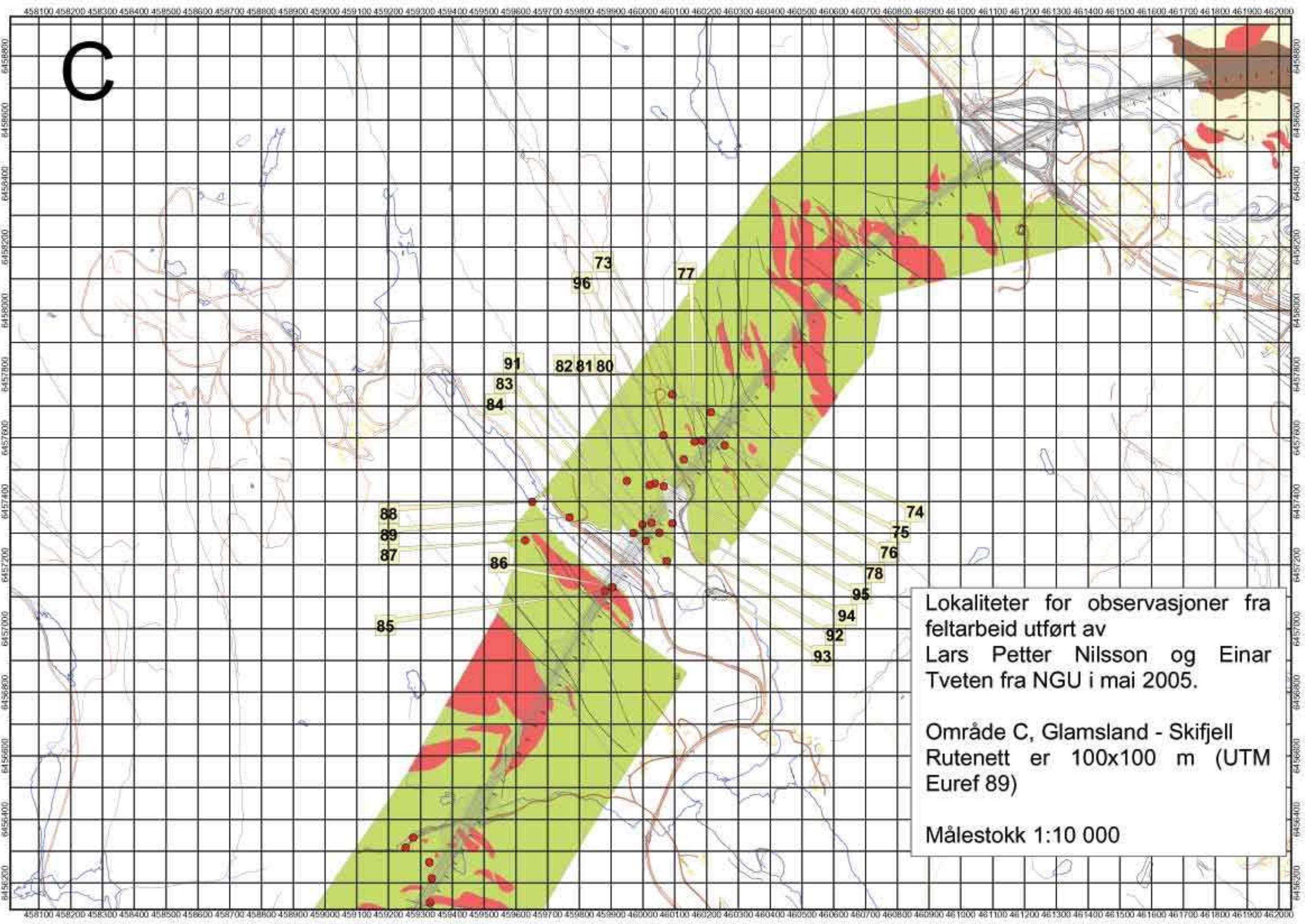
Lokaliteter for observasjoner fra
feltarbeid utført av
Lars Petter Nilsson og Einar
Tveten fra NGU i mai 2005.

Område B, Kjerlingland
Rutenett er 100x100 m (UTM
Euref 89)

Målestokk 1:10 000

C

D

Lokaliteter for observasjoner fra
feltarbeid utført av
Lars Petter Nilsson og Einar
Tveten fra NGU i mai 2005.

Område D, Kviksvannet.
Rutenett er 100x100 m (UTM
Euref 89)

Målestokk 1:10 000

